

delig, om det ogsaa viste sig, at de danske Brandrierer skulde faa lidt være istand til at concurrere med de slesvigiske, at disse kunde tilrive sig Detailhandelen i den Grad, at Told- og Brandveivsintraderne for en væsentlig Grad ogsaa for Danmark's Vedkommende bleve erlagte i Slesvig, hvad vilde da Følgen blive? Den, at den Beregning, som er opstillet i Loven, viser sig noget mindre for de indirecte Afgifter, hvorimod Overtskudet fra Slesvig, efterat de Hertugdømmet vedkommende Udgifter vare afholdte, vilde vise sig noget større.

Den ærede Taler har søgt paa en anden Maade, end jeg tillod mig ved Finantslovsforflagets Fremlæggelse, at opgjøre, hvorledes Statens Stilling vil blive ved næste Finantsaar, og navnlig søgt at vise, at Underbalancen vil blive betydelig større. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke troer, det vil tjene til Sagens Belysning, om jeg nu vilde give den ærede Taler en nærmere Forklaring. Jeg troer, at naar man vil gennemlæse det Foredrag, som jeg holdt ved Forflagets Fremlæggelse, vil man faae et langt klarere Overblik over det hele Forhold, end om jeg her igjen vilde gennemgaae Beregningen, ligesom jeg ogsaa maa gjøre opmærksom paa, at den ærede Taler ved Opgjørelsen af det saakaldte Deficit, har glemt en meget væsentlig Omstændighed, den nemlig, at der i næste Finantsaar er Spørgsmaal om at afdrage en ikke ubetydelig Deel af Statsgjælden, nemlig 181,000 Rbd. paa den indenlandse og 1,131,400 Rbd. paa den udenlandse Gjæld.

Hvad det Spørgsmaal angaaer, om Statsraadet har taget under nøie Overveelse, hvorledes Krigsbudgettet i Fredstid vilde stille sig, vil jeg dertil svare den ærede Taler: Nei. Statsraadet har endnu ikke gjort det, og Finantsministeriet har ikke havt Leilighed til at tage under Overveelse, hvorledes Krigsministeriets Fredsbudget vilde stille sig, af den simple Grund, at dette Budget først er blevet meddeelt nogle faa Dage før Rigsdagens Sammentræden. Der er desuden en væsentlig Grund, hvorfor Statsraadet ikke har gjort det, den nemlig, at det har troet at maatte give Krigsministeriet Medhold i, at det for Diebliffet vilde være ugjortligt at vedtage et endeligt

Forflag, med Hensyn til en Fredstilstand, saalænge de nærværende sønderrevne Forhold finde Sted, saalænge man ikke kan overffue, hvorledes Forholdene vilde blive for Fremtiden. Som sagt, Statsraadet har troet, at det var grundet, naar Krigsministeren erklærede sig ude af Stand til at fremkomme med et bestemt Forflag i saa Henseende.

Cultusministeren: Jeg skal ved en Discussion, som den nyligt stedfundne, altid gjøre mig Umage for, ikke at drage en Forhandling, som skal være almindelig og kun dreie sig om Principer, ned i Detaillen, og jeg skal ikke lade mig forlede til at afvige herfra ved et enkelt Angreb paa det Budgetforflag, som er fremlagt for det mig betroede Ministeriums Vedkommende. Den særdeles Kraft, hvormed der ganske nylig blev nedlagt en Protest mod en enkelt Post i dette Budget, en Protest, der fremtræder som det eneste determinerte Angreb i det Foredrag, vi nys hørte, foranlediger mig imidlertid til at sige et Par Ord. Jeg skal ikke imødegaae de stærke Ord, der taltes om Geistlighedens Corporationsaand med Henvisning til Tydskland; thi den nationale Fanatisme tilhører ingen Stand, og hvad der yttredes om tydske Kirkeforsamlings Udtalelse mod Danmark, det kan ligesaa godt siges om samtlige tydske Folkforsamlinger og Rigsbåge (Hør! Hør!), saa at dermed er lidet sagt; men der blev som Grund for Protesten især fremhævet, at den danske Folkekirke var en Menighedskirke, og maatte ikke blive nogen Corporationskirke — Nei! den danske Folkekirke er i dette Diebliff ingen Menighedskirke (Hør! Hør!), men det er forlangt, at den skal blive det. I dette Diebliff staaer den danske Folkekirke berøvet den frie Bevægelse, som alle de øvrige religiøse Samfund have, endnu i det samme Forhold, hvorunder de stode under den souveraine Regjeringsform, kun at bestemte Regler for det hele Forholds Behandling ere blevne vedtagne. Det staaer i vor Grundlov, at Folkekirkens Forfatning skal ordnes ved Lov. Hvorledes nu dette skal skee, derom kunne vi forhandle paa en anden Tid; men her vil jeg strax bemærke, at da Grundlovsudkastet fremkom fra den Comitee, som var nedsat derover, foreslog